

**ҚОЖА АХМЕТ ЯСАУИ АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҚАЗАҚ-ТҮРІК УНИВЕРСИТЕТИ**

БЕКІТЕМІН»

Қабылдау комиссиясының төрайымы,
университет ректоры

Ж. Темирбекова

2023 ж.

05

**«D139-Қоғамдық денсаулық сақтау»
білім беру бағдарламасының тобы
бойынша докторантураға түсу емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Дайындау бағыты: 8D101-Денсаулық сақтау
Білім беру бағдарламалар тобы: D139-Қоғамдық денсаулық сақтау

Әзірлегендер:

Медицина факультетінің
деканы

Молдалиев Икилас
Суйндикович, медицина
ғылымдарының докторы,
профессор

Профилактикалық
медицина кафедрасының
менгерушісі, м.ғ.д.

Куандыкова Айнаш
Кенесбаевна, медицина
ғылымдарының докторы

Профилактикалық
медицина кафедрасының
аға оқытушысы

Омарова Балнұр
Әділбекқызы, PhD докторы

Бағдарлама медицина факультетінің Оқу-әдістемелік комитеті отырысында қаралды және бекітілді № 10 хаттамасы « 18 » 05 2023 ж.

Факультет деканы

И. Молдалиев

Факультеттің оқу-
әдістемелік комитет
төрайымы

Н. Акешова

Келісілді:

Академиялық мәселелер вице-ректоры _____

Е. Идрисова

Университеттің Оқу-әдістемелік комитет отырысының № 10 хаттамасы « 18 » 05 2023 ж.

Мазмұны

1.	Сипаттамасы	4
2.	Нормативтік сілтемелер	4
3.	Жалпы ереже	4
4.	Бағалау критерийлері	5
5.	Ұсынылатын эссе тақырыптары	7
6.	Емтихан бағдарламасына енгізілген бейіндік пәндер тізімі	7
7.	Бейіндік пәндерінің мазмұны	7
8.	Ұсынылатын әдебиеттер тізімі	8

1. Сипаттамасы

Бағдарламаның мақсаты білім беру бағдарламаларының топтары бойынша докторантураға түсу емтихандары үшін емтихан материалдарының үміткерлер үшін түсіндірмесі болып табылады.

Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларына сәйкес докторантураға қабылдау білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтиханының нәтижелері бойынша жүзеге асырылады.

Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан, докторантурада оқуға дайындық тестін тапсырудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

2. Нормативтік сілтемелер

- Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 «Білім туралы» Заңы (өзгерістер мен толықтырулар енгізілген нұсқасы жаңа редакцияда ҚР 04.07.2018 №171-VI);
- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі Кодексі;
- Қазақстан Республикасының 2013 жылғы 15 сәуірдегі №88-V «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» Заңының 10-бабының 1) тармақшасы;
- «Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2018 жылғы 31 қазандағы №600 бұйрығы, ҚР БҒМ 05.11.21 жылғы №554, өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы бұйрықтары;
- «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша мемлекеттік жалпыға бірдей міндетті стандарттар мен үлгілік кәсіптік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің м.а. 2015 жылғы 31 шілдедегі №647 бұйрығы, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21-ақпандағы № ҚР ДСМ-12/2020 өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы бұйрығы;
- Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Жарғысы;
- Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің Өкілетті Кеңес мәжілісінің шешімдері;
- Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінің жоғары білімнен кейінгі білім беру бағдарламалары бойынша магистратура, резидентура, докторантураға оқуға қабылдау ережесі;
- Қабылдау комиссиясының шешімдері.

3. Жалпы ереже

1. Докторантураға магистр дәрежесі және кемінде 9 ай жұмыс өтілі бар немесе медициналық мамандықтар бойынша резидентурада оқуын аяқтаған Қазақстан Республикасының азаматтары мен шетелдік азаматтар қабылданады.

2. Шетелдік азаматтар мемлекеттік білім беру тапсырысы негізінде тегін оқуға арналған конкурсқа Қазақстан Республикасы ратификациялаған халықаралық шарттар мен келісімдерде көзделген жағдайларда ғана қатыса алады.

3. Докторантураға қабылдау білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтихандарының нәтижелері бойынша конкурстық негізде жүзеге асырылады.

4. Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

5. Түсу емтихандарын өткізу және докторантураға қабылдау кезеңінде ЖЖОКБҰ-да түсу емтихандарын қабылдау үшін пәндік емтихан және апелляциялық комиссиялар құрылады; эссені тексеру үшін жеке комиссия құрылады.

6. Докторантураға түсушілердің өтініштерін қабылдау күнтізбелік жылдың 3-шілдесі мен 3-тамызы аралығында, білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтихандары күнтізбелік жылдың 4-тамызы мен 20-тамызы аралығында, қабылдау 28-тамыз аралығында жүргізіледі.

7. Докторантураға түсу емтихандарының өту кестесін (емтиханды өткізу нысаны, күні, уақыты және өткізілетін орны, консультациялар) қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және оқуға түсушілердің назарына бұл туралы құжаттарды қабылдау басталғанға дейін жеткізіледі және университеттің ресми сайтында <https://ayu.edu.kz> жарияланады.

8. Талапкерлердің докторантураға түсу емтихандарына жіберілуі жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады.

9. Талапкерлерге докторантураға түсу емтихандары басталғанға дейін емтихан материалдары беріледі және жауаптарды ресімдеу тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ докторантураға түсу емтихандарының басталу және аяқталу уақыты, жауап беру регламенті, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны және апелляцияға өтініш беру рәсімі көрсетіледі.

10. Қорытынды баға - бұл білім беру бағдарламасы тобы бейіні бойынша емтихан сұрақтарына жауаптардың нәтижелерін 100 балдық рейтингтік шкалаға сәйкес қорытындылау нәтижесінде алынған баллдар жиынтығы. Докторантураға түсу емтиханына 4 сағат беріледі.

11. Білім беру бағдарламасы бейіні бойынша емтихан комиссиясы талапкерлердің жұмысын тексереді. Емтиханды өткізу қорытындылары - бағалау ведомосімен және комиссияның еркін нысандағы хаттамасымен ресімделіп, нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына төраға және қатысып отырған барлық комиссия мүшелері қол қояды.

12. Докторантураға түсу емтихандарының нәтижелері емтихан өткізілетін күні жарияланады.

13. Докторантураға түсу емтиханын тапсырған жылы оны қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

14. Қабылдау комиссиясы төрағасының бұйрығымен докторантураға түсу емтихандарды өткізу кезеңінде даулы мәселелерді шешу, тиісті емтихандарды тапсырушы тұлғалардың құқықтарын қорғау мақсатында құрамы төрағасын қоса алғанда тақ саннан тұратын апелляциялық комиссия құрылады.

15. Апелляцияға өтінішті апелляциялық комиссия төрағасының атына докторантураға түсу емтихан тапсырған тұлғаның өзі береді, апелляция докторантураға түсу емтихан нәтижелері жарияланғаннан кейінгі келесі күннің сағат 13.00-не дейін қабылданады және апелляциялық комиссиямен бір күн ішінде қаралады.

16. Апелляциялық комиссияның шешімі апелляциялық өтініш негізіндегі отырысқа оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса заңды деп есептеледі. Докторантураға түсу емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляцияға қатысты шешім қатысып отырған Комиссия мүшелері санының көпшілік даусымен қабылданады. Апелляциялық комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төраға және қатысып отырған комиссияның барлық мүшелері қол қоятын хаттамамен ресімделеді.

4. Бағалау критерийлері

4.1 Эссені бағалау түрлері мен критерийлері

Теориялық білім, әлеуметтік және жеке тәжірибе негізінде өз дәлелдерін құру қабілетінде көрсетілген аналитикалық және шығармашылық қабілеттердің деңгейін анықтау үшін эссенің келесі түрлері ұсынылады:

Эссе	Сипаттамасы	Эссе көлемі
Мотивациялы	Оқуға түсушінің ғылыми-зерттеу қызметіне ынталандыру себептері туралы дәлелдемесі (research statement)	250 – 300 сөз
Ғылыми-талдамалық	келіп түсетін болжамды зерттеудің өзектілігі мен әдіснамасының негіздемесі (research proposal)	
Проблемалық-тақырыптық	Пәндік білімнің өзекті аспектілері бойынша авторлық ұстанымды баяндау	

Критерийлер	Дескрипторлар	Балл
Тақырыпты ашу тереңдігі 12 ұпай	мәселе ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, теориялық деңгейде ашылады	6
	мәселені ашу кезінде өзіндік көзқарас (ұстаным, көзқарас) ұсынылған	4
	әр түрлі көздерден алынған ақпарат пайдаланылды	2
Дәлелдеу, дәлелдеу негізі 12 ұпай	эссе тақырыбына сәйкес келетін ғылыми әдебиеттер мен дереккөздерден дәлелдердің болуы	6
	себеп-салдарлық байланыстарды анықтау	4
	тарихи, әлеуметтік және жеке тәжірибелерден алынған фактілер мен дәлелдемелердің болуы	
Композициялық тұсаукесердің тұтастығы мен қисыны 12 ұпай	композициялық тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттері логикалық түрде байланысты болуы	6
	ішкі логика білу, баруға жекеден жалпы жеке	4
	қорытындылар мен қорытындылардың болуы	2
Сөйлеу мәдениеті 4 ұпай	академиялық жазудың жоғары деңгейін көрсету (лексика, ғылыми терминологияны білу, грамматика, стилистика)	4
Максималды балл саны		40

4.2 Білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханның құрылымы мен мазмұны

Емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блоктар	Сұрақ сипаты	Ұпай саны
1-ші сұрақ	теориялық-теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	10
2-ші сұрақ	практикалық-функционалдық құзыреттіліктің қалыптасу дәрежесін анықтайды (пәндік салада әдістерді, технологиялар мен технологияларды қолдана білу)	20
3-ші сұрақ	зерттелетін пән саласы бойынша жүйелі түсінушілікті, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді анықтайды (жүйелік құзыреттер)	30
Барлығы		60

Емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері:

Сұрақ	Бағалау критерийі	Балл саны
1-ші сұрақ	зерттелетін пәндік саланың негізгі үдерістері туралы білімдерін көрсетеді; мәселенің ашылу тереңдігі мен толықтығы	5
	талқыланған мәселе бойынша өз пікірін қисынды және дәйекті түрде білдіреді	3
	ұғымдық-категориялық аппаратты, ғылыми терминологияны меңгерген	2
	<i>Жиыны</i>	10
2-ші сұрақ	пәндік саладағы мәселелерді шешу үшін әдістер, техникалар, технологияларды қолданады	9
	құбылыстарды, оқиғаларды, процестерді салыстырады, классикалайды; практикалық дағдылар негізінде қорытынды жасайды және жалпылайды	7
	әр түрлі көздерден ақпаратты талдайды	4
	<i>Жиыны</i>	20
3-ші сұрақ	теориялық және практикалық әзірлемелерді, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі заманғы үрдістерін сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды	12
	пәндік білімнің негізгі мәселелерін түсіндіруде әдіснамалық тәсілдерді синтездейді	10
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдау кезінде себеп-салдарлық байланыстарды анықтайды	8
	<i>Жиыны</i>	30
	Барлығы	60 балл

5. Ұсынылатын эссе тақырыптары

1. Дамушы және дамыған елдердегі денсаулық сақтау және медициналық сақтандыру қызметтері.
2. Денсаулық сақтау саласындағы маркетинг және басқару мәселелері.
3. Денсаулық сақтаудағы сапаны бақылау.
4. Қазақстан Республикасындағы медициналық-санитариялық алғашқы көмек (МСАК).
5. Медициналық-статистикалық зерттеуді ұйымдастыру және кезеңдері.
6. Тегін медициналық көмектің кепілдендірілген көлемі (ТМККК).
7. Халық денсаулығын бағалайтын негізгі көрсеткіштер.
8. Халыққа медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру.
9. Халықтың денсаулығын қорғаудың әлеуметтік-профилактикалық бағыты.
10. Міндетті медициналық әлеуметтік сақтандыру (МӘМС).

6. Емтихан бағдарламасына енгізілген бейіндік пәндер тізімі

1. Биостатистика және эпидемиология
2. Қоғамдық денсаулық сақтаудағы ғылыми зерттеу негіздері

7. Бейіндік пәндерінің мазмұны

«БИОСТАТИСТИКА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

Пәндік зерттеулер денсаулық сақтаудың негізгі әдістерінің бірі ретінде статистикалық әдісті егжей-тегжейлі зерттейді. Зерттеу жұмыстарын жоспарлау, биостатистикада заманауи ақпараттық және компьютерлік технологияларды қолдану, эпидемиологиялық, медициналық-әлеуметтік, биомедициналық, клиникалық және эксперименттік зерттеулерде статистикалық әдістерді қолдану сияқты бөлімдер кіреді.

«ҚОҒАМДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДАҒЫ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ НЕГІЗДЕРІ» ПӘНІНІҢ МАЗМҰНЫ

Пәннің мақсаты: денсаулық сақтау саласындағы зерттеулерді ұйымдастырудың және өткізудің жалпы әдіснамалық тәсілдерін оқып үйрену; әртүрлі ғылыми зерттеулердің құрылысының ерекшеліктері, олардың салыстырмалы сипаттамалары (артықшылықтары мен кемшіліктері), деректерді талдау және ұсыну әдістері; зерттеудегі жүйелі қателіктер мен күрделі әсерлердің сипаты мен салдары; жүйелік қателіктер мен күрделі әсерлерді азайту және бақылау әдістері; денсаулық сақтаудағы себептік қатынастарды даулау қағидалары; дәлелді медицина және дәлелді денсаулық сақтау принциптері.

8. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Порада Н. Е. Общественное здоровье и здравоохранение: курс лекций/НЕ Порада. – 2017.
2. Сура М. В., Максимова Л. В., Назаров В. С. Ценовое регулирование и компенсационные схемы в системе амбулаторного лекарственного обеспечения зарубежных стран //Медицинские технологии. Оценка и выбор. – 2013. – №. 2 (12)
3. Медик В. А. Общественное здоровье и здравоохранение: учебник для медицинских вузов:[по специальностям 060101" Лечебное дело", 060103" Педиатрия", 060105" Стоматология"]. – ГЭОТАР-Медиа, 2012.
4. Бабенко А. И., Пушкарев О. В. Методологические основы комплексной оценки медико-экономической эффективности здравоохранения //Сибирский научный медицинский журнал. – 2014. – Т. 34. – №. 2.
5. Орлова Г. Г. и др. Роль и значение международной классификации функционирования, ограничений жизнедеятельности и здоровья (МКФ) в организации должной профилактической помощи населению //Фундаментальные исследования. – 2013. – Т. 2. – №. 3.
6. Ильин В. П. Корреляционный анализ количественных данных в медико-биологических исследованиях //ActaBiomedicaScientifica. – 2013. – №. 4 (92).
7. Пономарев С. И., Яковлев С. А. Инфекционные заболевания как медико-социальная проблема //Синергия. – 2017. – №. 1.
8. Юрьев В. К. О-75 Основы медицинской статистики: учебно-методическое пособие/Под ред. ВС Лучкевича.—СПб.: Изд-во СЗГМУ им. ИИ Мечникова, 2014.—32 с. Коллектив авторов: ВС Лучкевич, ИЛ Самодова, ГМ Пивова-рова, ЕА Абумуслимова, ПНМорозько, ГН Мариничева, АВ Зе. – 2014.
9. Викторова И. А., Гришечкина И. А. Экспертиза временной нетрудоспособности и медико-социальная экспертиза в амбулаторной практике //М.: ГЭОТАР-Медиа. – 2015.
10. Холопова М. Л., Плакидин В. Г. Сердечно-сосудистые заболевания как социально-гигиеническая проблема //Гуманизация сестринского дела: наука, образование, практика. – 2012. – С. 120-123
11. Порада Н. Е. Общественное здоровье. Учебная программа учреждения высшего образования по учебной дисциплине для специальности 1-33 01 05 Медицинская экология. УД№-20-2016/Уч. от 24.05. 2016. – 2016

12. Холматова К. К., Харьковская О. А., Гржибовский А. М. Классификация научных исследований в здравоохранении //Экология человека. – 2016. – №. 1.
13. Лисицын Ю. П. Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау. - М., МЕДИА, 2015.
14. Гржибовский А. М., Иванов С. В., Горбатова М. А. Сравнение количественных данных трех и более независимых выборок с использованием программного обеспечения Statistica и SPSS: параметрические и непараметрические критерии //Наука и здравоохранение. – 2016. – №. 4.
15. Койчубеков Б.К., Абдыкешова Д.Т., Алибиева Д.Т. Биостатистика курсына кіріспе, Алматы 2014.
16. Ахметқазиев А.А., Кельтенова Р.Т. Математикалық статистика, Алматы «Экономика», 2002.
17. Савилов Е.Д. Мамонтова Л.М. и др. Применение статистических методов в эпидемиологическом анализе.-М. «МЕДпресс-информ», 2004.
18. Лукьянова Е.А. Медицинская статистика.- М.:Изд. РУДН, 2002.
19. Адибаев Б.М. Элементы математической статистики и основы теории вероятностей. / учебное пособие. – КазНМУ – Алматы - 2004.
20. StatSoft, Inc.(2001). Электронный учебник по статистике. Москва, StatSoft, WEB: [//www.statsoft.ru/home/textbook/default.htm](http://www.statsoft.ru/home/textbook/default.htm).
21. Қоғамдық денсаулық және денсаулықты сақтау / М. Ә. Белешов. - А. : [б. и.], 2012. - 256 с. - ISBN 978-601-80311-0-6
22. Дәлелді медицина негіздері / Г. Ә. Дербісалина. -2013
23. Қоғамдық денсаулықты сақтау-2013 Г. Ж. Сарсенбаева